

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Nicolae Daniliuc și a cererii depuse de Nicolae Daniliuc cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată de același grad,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-270/24
NR. PIGD 2-21120443-01-2r-26062024)*

Restituirea neîntemeiată a cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a)
din Codul de procedură civilă

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. E. Galușceac
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, A. Malîi

06 noiembrie 2024
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Nicolae Daniliuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 noiembrie 2023, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-17).

2. Prin încheierea din 8 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza civilă a fost remisă Curții de Apel Chișinău, pentru a decide referitor la strămutare, în temeiul art.43 alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă (f. d. 47).

3. Prin încheierea din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad. Cauza civilă a fost remisă pentru judecare Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 54-55).

4. Prin hotărârea din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc (f. d. 93, 101-107).

5. La 11 martie 2024, Nicolae Daniliuc a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 99-100).

6. Prin încheierea din 02 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiindu-i acordat

apelantului Nicolae Daniliuc termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copieii încheierii pentru depunerea cererii suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor cererii de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 de lei. A fost explicat apelantului că rechizitele bancare pentru achitarea taxei de timbru sunt disponibile pe site-ul Curții de Apel Chișinău <https://cac.instante.justice.md/ro/content/taxa-de-stat>. A fost comunicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită. A fost adus la cunoștința apelantului că asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces (f. d. 112-113).

7. Prin încheierea din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și remisă lui Nicolae Daniliuc cu toate documentele anexate (f. d. 117-119).

8. La 11 iunie 2024, Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu strămutarea cauzei la o altă instanță de apel la judecare în fond a apelului de către o instanță de judecată imparțială și independentă (f. d. 121-123).

9. În motivarea recursului, a invocat că la 15 aprilie 2024 a depus în instanța de apel cerere solicitând strămutarea cauzei civile, de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată, din motiv că Curtea de Apel Chișinău este parte în procesul dat și există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

10. La 26 iunie 2024, în adresa părților a fost expediat copia recursului declarat de Nicolae Daniliuc (f. d. 126).

11. La 09 iulie 2024, Judecătoria Chișinău a depus referință la recursul declarat de Nicolae Daniliuc, solicitând respingerea recursului ca fiind

neîntemeiat și menținerea încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 137-139).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

13. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

14. Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

15. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

16. Art. 365 alin. (1) lit. d), h), alin. (4) din Codul de procedură civilă:

(1) În cererea de apel se indică:

d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;

h) documentele ce se anexează.

(4) La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat, dacă apelul se impune cu taxă, și/sau a taxei de timbru.

17. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

18. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.

19. Art. 43 alin. (2) lit. e), f) din Codul de procedură civilă:

„(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces”

20. Art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 12 și a depus în termen recursul, or, copia încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat recurentul Nicolae Daniliuc, în mod electronic, la 10 iunie 2024 (f. d. 120), iar cererea de recurs a fost depusă la 11 iunie 2024 (f. d. 121).

22. Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

23. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că prin hotărârea din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc (f. d. 93, 101-107).

24. La 11 martie 2024, Nicolae Daniliuc a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 99-100).

25. Prin încheierea din 02 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiindu-i acordat

apelantului Nicolae Daniliuc termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copieii încheierii pentru depunerea cererii suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor cererii de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de timbru în sumă de 200 de lei. A fost explicat apelantului că rechizitele bancare pentru achitarea taxei de timbru sunt disponibile pe site-ul Curții de Apel Chișinău <https://cac.instante.justice.md/ro/content/taxa-de-stat>. A fost comunicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită. A fost adus la cunoștința apelantului că asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces (f. d. 112-113).

26. Ulterior, prin încheierea din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 14 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și remisă lui Nicolae Daniliuc cu toate documentele anexate (f. d. 117-119).

27. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că apelantul în termenul stabilit de instanță, nu a înlăturat neajunsurile din cererea de apel, și anume nu a prezentat cerere suplimentară de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul și nici originalul dovezii achitării taxei de timbru, circumstanță ce impune restituirea apelului, în ordinea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

28. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii menționate în raport cu criticile formulate în recurs și actele cauzei, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția oferită de instanța de apel este una prematură.

29. Din lucrările dosarului rezultă că, la 15 aprilie 2024 recurentul a depus în instanța de apel cerere solicitând strămutarea cauzei civile, de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată, din motiv că Curtea de Apel Chișinău este parte în procesul dat și există bănuieli că nepărtinirea

judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces (f. d. 115).

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, deși instanța de apel prin încheierea din 15 mai 2024 a restituit apelul declarat de Nicolae Daniliuc, în urma examinării chestiunii cu privire la verificarea întrunirii exigențelor prevăzute de lege, nu a transmis dosarul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea cererii de strămutare. Or, potrivit art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

31. În conformitate cu art. 43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, normele procesuale civile instituie mecanisme de garantare a respectării principiului imparțialității instanței investite cu judecarea cauzei civile, iar, în speță, strămutarea cauzei civile de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de același grad, va contribui la asigurarea respectării nepărtinirii instanței de judecată investite cu judecarea prezentei cauze în ordine de apel, în situația în care Curtea de Apel Chișinău a fost indicată cu calitatea procesuală de pârât în cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc.

33. Prin strămutare, se urmărește garantarea imparțialității judecătorilor și înlăturarea oricărei ingerințe sau influențe asupra activității de desfășurare a justiției.

34. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului la acest subiect, se cere ca instanța investită cu soluționarea unei cauze să fie imparțială, ceea ce prezumă în mod normal absența prejudecății.

35. Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează în cauza Padovani c. Italiei, hotărârea din 26 februarie 1993, par. 27, că este fundamental ca într-o societate democratică, tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6§1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, impunând ca fiecare

instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa (Piersack c.Belgiei, hotărârea din 1 octombrie 1982, par.30).

36. Din considerentele menționate, întru asigurarea posibilității părților de a-și valorifica pe deplin drepturile procesuale și întru asigurarea unui proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Nicolae Daniliuc, de a casa încheierea din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, admite cererea depusă de Nicolae Daniliuc cu privire la strămutarea de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de același grad și strămută prezenta cauză civilă la Curtea de Apel Comrat, la etapa de primire a cererii de apel.

37. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f), art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de recurs depusă de Nicolae Daniliuc.

Casează integral încheierea din 15 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Admite cererea depusă de Nicolae Daniliuc cu privire la strămutarea de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată de același grad.

Cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată, se strămută la Curtea de Apel Comrat, la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni